

TMMOB AFET SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ YAYIMLANDI 10 Mayıs 2022

20, 21, 22 Nisan 2022 tarihlerinde gerçekleştirilen TMMOB Afet Sempozyumu'nun sonuç bildirgesi 10 Mayıs 2022 tarihinde yayımlandı. TMMOB Afet Sempozyumu 20-22 Nisan 2022 tarihlerinde 3 gün süresince hibrit ve çevrimiçi olarak; çağrılı konuşmalar, bildiri sunumları ve paneller ile toplam 17 oturumda, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Eğitim ve Kültür Merkezinde gerçekleştirilmiş; sempozyum kayıtları TMMOB web sayfasında yayınlanmıştır. Sempozyum sonuç bildirgesi aşağıdadır.

AKLI VE BİLİMİ DİŞLAYAN UYGULAMALARIN AFETE DÖNÜŞMESİ KAÇINILMAZDIR

Doğa olaylarının sıklıkla afete dönüştüğü, tarım ve orman alanlarının rant uğruna talan edildiği, afete hazırlıklı olma konusunda kamu kurumlarının yetersizliğinin ayyuka çıktığı ve afetlerin toplumsal sonuçlarının arttığı bir dönemden geçiyoruz. Bütünlüklü bir afet yönetimi politikası geliştirilemediği için afetlerle yüz yüze kaldığımızda geçici, anlık, bireysel tepkilerle süreci yönetmeye çalışıyoruz.

Deprem, kuraklık, sel, taşkın, çığ, heyelan ve fırtınalar “doğal olaylar” olup yüzyıllardır dünyanın her bölgesinde yaşanmaktadır ve dünya var oldukça da yaşanacaktır. Bu doğa olaylarının afete dönüşmesi ise doğal bir olay değil, insanın doğaya olumsuz müdahalelerinin bir sonucudur.

Son yıllarda yaşanan afetlerin temel nedenleri, iklim değişikliğinden ziyade, insan kaynaklı doğa tahribatları, rant politikaları, plansız ve çarpık kentleşme, yetersiz altyapı ile merkezi ve yerel yönetimlerin gereken yatırımlardan kaçınmasıdır.

Doğa katliamları devam ettikçe, tarım alanlarımız, meralarımız, derelerimiz, ormanlarımız, kıyılarımız ve kentlerimiz rant ve talan politikalarına teslim edilerek yağmalandığı sürece, doğa olaylarının afete dönüşmesi kaçınılmazdır.

Afetler yaşandıktan sonra yaraların sarılması elbette önemli ve gereklidir ama aslolan afet zararlarını en aza indiren, insan hayatını korumayı başlıca amaç sayan, tedbire, planlamaya ve risk yönetimine dayalı bir afet ve kriz yönetimi politikasının oluşturulmasıdır.

Mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak bizler

insanların ve toplumun sorun ve ihtiyaçlarına, bilimsel yöntem ve teknikleri kullanarak çözümler sunan kişileriz.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının anayasal örgütü ve kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşu olan TMMOB, yakıcı ve yıkıcı etkileri olan afetler konusunda mesleki bilgi ve birikimlerini kullanarak birçok kurum ve kuruluşla iş birliği içerisinde geçmişten bu yana pek çok etkinlik düzenlemiş, raporlar hazırlamış ve çalışmalarını kamuoyuyla paylaşmıştır.

Bilim insanlarının ve meslek örgütlerinin uyarılarının dikkate alınmadığı, TMMOB ve diğer meslek örgütlerinin sistematik olarak dışlandığı bir dönem yaşıyoruz. Bilim insanlarının, TMMOB ve odalarının uyarılarına kulak asmadan yapılan her uygulama, felaket olarak bize geri dönmektedir. Bu felaket kimi zaman durduk yere yıkılan bir apartman, kimi zaman sular altında kalan bir yerleşim yeri, kimi zaman yanan ormanlarımız olmaktadır.

TMMOB olarak, yaptığımız basın açıklamalarında, düzenlediğimiz kongre ve sempozyumlarda, hazırladığımız raporlarda sürekli olarak kamu yararının, kamusal varlıkların, kamucu bakış açısının öneminin altını çizmeye çalışıyoruz.

Bugüne kadar, Birlik ve bağlı odaları olarak özelleştirme uygulamalarına karşı binlerce dava açtık, çok sayıda bilimsel etkinlik ve kitlesel kampanyalar düzenledik. Açtığımız bu davalar ve yürüttüğümüz kitlesel mücadele ile neoliberal saldırıyı durduramasak da, bu saldırıların tüm toplumu yerle eden bir afete dönüşmesine engel olmaya çalıştık.

Ülkemizdeki doğa olaylarının afetlere dönüşmesinin engellenmesi, risk değerlendirmesi, afetlere hazırlık ve afet dönemlerinde kriz yönetimi konularında örgütlülüğü geliştirme amacını taşıyan ve ilki 2007 yılında yapılan “TMMOB Afet Sempozyumu”, 20-22 Nisan 2022 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizde afet denildiğinde akla ilk olarak depremler gelmekte, sıklıkla karşılaşılan diğer afetler göz ardı edilmektedir. Oysa aynı oranlarda olmasa bile sel, heyelan, yangın, fırtına gibi doğa olayları da önemli ölçüde can ve mal kaybına yol açmakta, deprem karşındaki çaresizliğin bir benzeri, yangınlar, seller ve taşkınlar karşısında da kendisini göstermektedir.

Sempozyumda afetin depremlerle sınırlı olmadığına altı çizilecek, farklı nedenlerle kaynaklanan sorunlara, daha geniş bir yelpazede çözümler aranmıştır.

Sempozyumun hazırlık çalışmaları sırasında afetlere neden olan doğa olayları temel olarak “jeolojik”, “hidrolojik” ve “meteorolojik” kökenli doğa olayları olarak sınıflandırılmış; doğa olaylarının birer afete dönüşmesine neden olan süreçler ve bu süreçlerin insan odaklı biçimde yönetimi ele alınmaya çalışılmıştır. Afet Yönetimi, Afet ve Acil Durum Hazırlığı, Planlama, Uygulama ve Denetim, Kurumsal ve Örgütsel Çalışmalar, Mevzuat ve Hukuksal Boyut, Eğitim, Afetlerin Ekonomi-Politigi, Afetlerin Sosyal Boyutları gibi çok farklı konu başlıkları sempozyumun temel konu başlıkları haline dönüştürülmüştür.

Afetlerin çok kaynaklı doğası ve afet yönetim süreçlerinin çok katmanlı yapısı farklı meslek disiplinlerinin iş birliğini zorunlu kılmaktadır. Bu işbirliği sadece mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı ile de sınırlı kalmamakta, arama kurtarma hizmetlerinden halk sağlığına, eğitim

politikalarından sosyal hizmetlere kadar uzanan çok daha geniş bir alanı kapsamaktadır. Toplumun tümünün afete hazırlıklı olması için kurumsal, hukuki ve yapısal düzenlemeleri de içerecek bütünlüklü bir yaklaşım geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Bu bağlamda, toplam 6 Panel ve 11 Oturum ile gerçekleştirilen TMMOB Afet Sempozyumunda, 64 bildiri sunumu ve 11 çağrılı konuşmacı ile birlikte 24 paneliste yer verilmiştir.

3 gün boyunca yapılan sunum ve tartışmalarla afetler konusundaki yeni yaklaşımlar, yaşanan deneyimler ve bütünlük bir ulusal afet yönetim sisteminin olmazsa olmaz unsurları paylaşılmıştır.

Genel ekonomik yönelim, kamunun küçültülmesi, kamusal harcama ve yatırımların aşağıya çekilmesi doğrultusunda olduğu süreçte, afete ve afet sonrasına hazırlık süreciyle ilgili kamu yönetiminin sorumluluğunu yerine getirmesini beklemek hayalcilikten öte anlam taşımamaktadır.

Kamunun tasfiyesi, sosyal devlet uygulamalarının neredeyse sıfır düzeyine çekilmesi yeni liberal politikaların bir dayatmasıdır ki, ne yazık ki bugün ülkemizin kaderini bu dayatma belirlemektedir.

Burada ortaya çıkan görüşlerin sadece fikri düzeyde kalmaması, hem merkezi yönetim hem de yerel yönetimler tarafından projelendirilerek hayata geçirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Afetlere karşı gereken önlemlerin alınması, sağlıklı, insanca bir yaşam ve çevre için, ilgili tüm mevzuatın TMMOB ve bağlı Odalar, üniversiteler ve ilgili kesimlerin katılımıyla düzenlenmesi gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz.

AKLI VE BİLİMİ DIŞLAYAN UYGULAMALARIN AFETE DÖNÜŞMESİ KAÇINILMAZDIR.

